

**Ülevaade NordDRG 2023.a.
grupeerimisversiooni rakendamisega
kaasnevatest muudatustest**

Eriarstiabi teenuste osakond

Eesti Haigekassa

Oktoober 2022

I Sissejuhatus

Haigekassa lepingupartnerite statsionaarsete ja päevakirurgiliste teenuste rahastamisel kasutatakse DRG-põhist rahastamist. Eestis on kasutusel NordDRG süsteem, mille grupeerimisreegleid uuendatakse regulaarselt kord aastas koostöös kõigi NordDRG kasutajariikidega (Soome, Norra, Rootsi, Taani, Island, Läti ja Eesti) viies need vastavusse kaasaegse meditsiinipraktikaga ja muudetud primaarsete klassifikaatoritega (NCSP ja RHK-10), et tagada korrektne raviarvete grupeerumine DRG-sse ja seega ka õiglane rahastamine.

2023. aastal rakendatakse uuendatud NordDRG grupeerimisversioon (NordDRG 2023 EST)

Käesolevas dokumendis on esitatud kokkuvõtte 2023.aastal rakenduva NordDRG grupeerimisversiooni peamistest muudatustest. Uus versioon asendab 2020. aasta grupeerimisversiooni.

II Ülevaade muutustest

2.1 Versiooni nimi : NordDRG 2023 EST

2.2 Ligipääs 2023. a grupeerimisloogikale

Grupeerimisreegleid kirjeldav tabel .xls formaadis on kättesaadav haigekassa kodulehel https://www.haigekassa.ee/sites/default/files/DRG/2023.a.grupeerimisloogika_alates%2001.01.2023.xlsx

2.3 NordDRG EST 2023 grupeerimisversiooni primaarsed klassifikaatorid

- ✓ RHK-10 korrastatud versioon : <http://pub.e-tervis.ee/classifications/RHK-10/9>
- ✓ NCSP Eesti versioon: 2022.aastal korrastatud ning 2023.aastal kehtima hakkav https://www.haigekassa.ee/sites/default/files/DRG/NCSP_8_vers_hierarhiaga_2023.xlsx

2.4 Muutused põhidiagnoosi kategooriates (MDC)

Muutusi põhidiagnoosi kategooriates toimunud ei ole.

2.5 Muutused DRG-des

Muutused 2023. aasta versiooni DRG-des võrrelduna 2020. aasta versiooniga on toodud tabelis 1. Näidatud on uued ja kehtivuse kaotanud DRG-d. Iga muutuse juures on viide NordDRG *Forum*’ile ¹, kust leiab kasutajariikide ekspertide põhjendused ja selgitused muutustele. Kokku on 2023. aasta grupeerimisversioonis 806 DRG-d (2020. aasta versioonis 789), milledest 16 on nõ. tehnilised vastused mittegrupeerumisele (loogikavead primaarsete klassifikaatorite kasutamises).

DRG-s muutuste tegemisel rakendatakse CaseMix töögrupis kokku lepitud kriteeriume:

- 1) DRG grupi jagamine on põhjendatud juhul kui kuluanalüüsis leitakse vähemalt 20% erinevus tüsistunud ja mittetüsistunud või kaasuvate haigustega ja kaasuvate haigusteta ravijuhtudes.
- 2) Eelduslikult peaks muudetavas grupis olema vähemalt 50 ravijuhtu, kuid haruldaste seisundite korral võib ravijuhte olla ka vähem

---

¹ NordDRG *Forum* koondab aastate lõikes kõiki NordDRG süsteemi arendamiseks tehtud muudatusettepanekuid ning põhjendusi ettepanekute aktsepteerimiseks või nende edasi- või tagasilükkamiseks. Ligipääs siit: <https://nordcaseforum.easyredmine.com/>

- 3) Vanust võib kasutada gruppide jagamisel juhul, kui laste haigus on spetsiifiline või selle kliiniline kulg on täiskasvanust erinev
- 4) Kõikidel jagamise juhtudel tuleb lähtuda ravijuhtude kliinilisest kirjeldusest ja rakendatavast ravist ning juhtudel kui on jagamine meditsiiniliselt põhjendatud, võib kulu erinevusi ja ravijuhtude arvu mitte arvestada

Tabel 1. Lisanduvad DRG grupid ja muutused DRG-des

MDC	Eelnev DRG	Uus DRG	nimetus	muudatuse kirjeldus
05	905O	120P	Kardioversioon, lühike ravi	http://documents.norddrg.net/issues/742
05	140	140C	Stenokardia, kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/800
05		140N	Stenokardia, kht-ta	http://documents.norddrg.net/issues/800
11	286O 289O	287O	Muude endokriinsüsteemi elundite operatsioon, lühike ravi	http://documents.norddrg.net/issues/665
10	294, 295	291	Suhkurtõbi, vanus 0-17	http://documents.norddrg.net/issues/793
10		291C	Suhkurtõbi, vanus > 17 aasta, kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/793
10		291M	Suhkurtõbi, vanus > 17 aasta, hulgitüsistuste ja kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/793
10		291N	Suhkurtõbi, vanus > 17 aasta, kht-ta	http://documents.norddrg.net/issues/793
10	296	296C	Toitumis- ja muud ainevahetushäired, vanus >17, kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/667
10		296M	Toitumis- ja muud ainevahetushäired, vanus >17, oluliste kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/667
23	467	467A	Muud tervist mõjutavad tegurid, vanus 0-17	http://documents.norddrg.net/issues/741
23		467B	Muud tervist mõjutavad tegurid, vanus >17	http://documents.norddrg.net/issues/741
			Nimetuse muutus koos grupeerumise reeglite muutusega	
08	209D	209D	Esmane endoproteesimine puusal, traumajärgne või kht-ga	http://documents.norddrg.net/issues/747
08	209E	209E	Esmane endoproteesimine puusal, kht-ta	http://documents.norddrg.net/issues/747

Raviarvete täitmisel kliinilise informatsiooni märkimisel ette tulevate vigade tagasisidestamiseks on NordDRG EST 2023 versioonis aktiveeritud järgmised DRG-d, mille korral arve ei grupeeru²:

DRG kood	DRG nimetus, mis kuvatakse vigase informatsiooni korral
470B	Vanusega sobimatu diagnoos või protseduur
470C	Patsient diagnoosiks või sekkumiseks liiga noor
470D	Patsiendi vanus vale (>125 aastat)
470E	Sobimatu põhidiagnoosi kood
470G	Patsiendi sugu märkimata
470H	Kokkusobimatu põhidiagnoos ja protseduur
470I	Vale diagnooside kombinatsioon
470O	Ei sobi päevakirurgiaks
470Q	Patsiendi vanus ei sobi diagnoosiga, lühike ravi
470R	Patsient liiga noor, lühike ravi

² <http://documents.norddrg.net/issues/823>

470S	Patsiendi vanus vale (>125 aastat), lühike ravi
470U	Sobimatu põhidiagnoosi kood, lühike ravi
470V	Patsiendi sugu märkimata, lühike ravi
470W	Vale diagnooside kombinatsioon, lühike ravi
470X	Põhidiagnoos puudub
470Y	Kokkusobimatu diagnoos ja protseduur, lühike ravi

Lisaks uute DRG gruppide lisandumisele või süsteemist välja jäämisele on 2023.aasta versioonis korrigeeritud:

- teatud RHK-10 diagnoosikoodide grupeerimist mõjutavaid omadusi;
- teatud RHK-10 diagnoosikoodide komplitseerivaid omadusi, mis omakorda põhjustab teatud raviarvete osas muudatusi grupeerumises DRG-sse, s.h. kaasuvate haigustega (kht-ga) DRG-desse.

Ülevaade raviarvete ümbergrupeerimisest 2023. a grupeerimisversiooniga on toodud [lisas 1](#).

III Kokkuvõte

- 1) 2023. a grupeerimisversiooni rakendamisega grupeeruks 2021. aasta andmete analüüsi alusel ümber hinnanguliselt 1,4% raviarvetest. Peamiselt puudutab see HVA haiglaid (eelkõige regionaal- ja keskhaiglaid) ning enam sisehaiguste (endokrinoloogia, kardioloogia, pediaatria) erialasid.
- 2) 2023. a DRG grupeerimisversioon rakendub 2023. aastal samaaegselt uuendatud tervishoiuteenuste loetelu kehtima hakkamisega;
- 3) Raviarvete puhul, mis on alustatud enne 2023. a versiooni rakendamise kuupäeva, kuid lõpetatud samal päeval või hiljem, rakendatakse 2023. aasta grupeerimisversiooni kohast loogikat;
- 4) Enne 2023. a versiooni rakendamist lõpetatud raviarvetele rakendatakse 2020. a grupeerimisloogikat;
- 5) Uue grupeerimisversiooni rakendamisega ei muutu põhimõtte, kuidas DRG-põhist rahastamist rakendatakse ja mille alusel määratletakse DRG erandid.
- 6) DRG osakaal seoses uue grupeerimisversiooni rakendamisega ei muutu, s.t. DRG-sse grupeerunud raviarve maksumusest 70% tasutakse DRG-põhiselt ja 30% teenusepõhiselt, v.a. erandid, mille eest tasutakse 100% teenusepõhiselt.

Ülevaade raviarvete ümbergrupeerimisest 2023. a grupeerimisversiooniga

Analüüsi eesmärk

Analüüs viidi läbi eesmärgiga hinnata 2023. a NordDRG Eesti grupeerimisversiooni mõju raviarvete grupeerumisele võrreldes hetkel kasutatava 2020. a versiooniga.

Analüüsi alusandmed

Analüüsis kasutati raviarveid, mis olid 2021. aasta jooksul DRG-desse grupeerunud. Analüüsi kaasati nii DRG-põhiselt tasutud raviarved, kui ka need, mis küll grupeerusid mõnda DRG-sse, kuid tasuti siiski teenusepõhiselt. Kokku grupeeriti 2023. aasta grupeerimisversiooniga ümber 212 420 raviarvet.

Analüüsi tulemused

Kõigist analüüsis kasutatud arvetest grupeerus ümber uude DRG-sse 3035 arvet, mis moodustab 1,4% kõigist raviarvetest (tabel 1). Eelmise (2018. a vs 2020. a) versiooni uuendamisega võrreldes on ümbergrupeerunud raviarvete osakaal suurenenud (0,5% vs 1,4%). Arvestades suhteliselt madalat ümbergrupeerunud raviarvete osakaalu, siis enim kasutust leidvate ehk TOP 10 DRG-de osas olulisi muutusi ei ole.

Tabel 1. Ümbergrupeerunud raviarved, kokku

Grupeerumise muutus 2020 vs 2023	raviarveid	muutuse %
EI	209 385	98,6%
JAH	3 035	1,4%
kokku	212 420	100%

Haigla liigiti oli suurim muutus haiglavõrgu arengukava (HVA) haiglates: piirkondlikes ja keskhaiglates (tabel 2). Muudatuse põhjustajaks on eelkõige muutused kardioloogiliste DRG-de grupeerumise reeglites, kus tehti muutusi stenokardiaga kaasnevate haiguste tunnustes (DRG 140) ning lisandunud on kardioversiooniga raviarvetele eraldi DRG grupp (120P). Lisaks muutusid diabeediga ravijuhtude grupeerumisreeglid, kus edaspidi võetakse arvesse nii patsiendi vanust (alla või üle 17.eluaasta) kui kaasuvaid haigusi gruppide moodustamisel.

Tabel 2. Ümbergrupeerunud raviarved asutustes

asutus	muutus		KOKKU raviarveid	muutuse %
	EI	JAH		
TÜ Kliinikum SA	45 873	670	46 543	1,4%
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	34 817	508	35 325	1,4%
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	33 865	369	34 234	1,1%
SA Ida-Viru Keskhaigla	13 465	286	13 751	2,1%

Tallinna Lastehaigla SA	10 354	257	10 611	2,4%
Pärnu Haigla SA	11 977	179	12 156	1,5%
Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	17 645	141	17 786	0,8%
SA Narva Haigla	5 494	120	5 614	2,1%
Viljandi Haigla SA	4 662	80	4 742	1,7%
Lõuna-Eesti Haigla AS	3 886	59	3 945	1,5%
Valga Haigla AS	1 992	55	2 047	2,7%
Jõgeva Haigla SA	1 414	54	1 468	3,7%
AS Rakvere Haigla	4 020	52	4 072	1,3%
Kuressaare Haigla SA	3 700	51	3 751	1,4%
Põlva Haigla AS	2 103	49	2 152	2,3%
Sihtasutus Raplamaa Haigla	1 249	38	1 287	3,0%
Sihtasutus Läänemaa Haigla	1 992	33	2 025	1,6%
Järvamaa Haigla AS	2 253	19	2 272	0,8%
Sihtasutus Hiiumaa Haigla	863	10	873	1,1%

Muutused kahe versiooni vahel raviarvete erialadel (tabel 3) on suurimad sisehaigustes, kus kajastuvad nii kardioloogias (stenokardia, rütmihäired jm südamehaigused), endokrinoloogias (diabeet, ainevahetushaigused) uute gruppide tekkimine kui ka psühhiaatrias ja pulmonoloogias toimunud kaasuvate ja komplitseerivate diagnooside omaduste muudatustest tekkinud erisused.

Ortopeedia, üldkirurgia ja endoproteesimise erialade raviarvete grupeerumise muudatused on tingitud esmase endoproteesimise ravijuhtude grupeerumise reeglite muudatustest: kaasuva trauma diagnoosiga ravijuhud määratletakse edaspidi gruppi „209D Esmane endoproteesimine puusal, traumajärgne või kht-ga“ .

Pediaatria erialal toimunud muudatus on tingitud diabeedi ja toitumishäiretega DRG-de uuest vanuselisest jaotusest, kus uues versioonis on grupeerumise piiritlejaks vanus 17 eluaastat.

Muudel erialadel on tegemist üksikute raviarvete ümbergrupeerumisega erinevatel süsteemis tehtud kliiniliselt põhjendatud muudatustel.

Tabel 3. Ümbergrupeerunud raviarved erialati, TOP10

eriala	muutus		muutuse %
	EI	JAH	
Sisehaigused	21 211	779	3,5%
Kardioloogia	10 743	602	5,3%
Pediaatria	10 305	383	3,6%
Endokrinoloogia	303	304	50,1%
Üldkirurgia	26 965	142	0,5%
Ortopeedia	13 986	132	0,9%
Endoproteesimised	3 371	118	3,4%
Nefroloogia	1 513	105	6,5%
Psühhiaatria	8 345	85	1,0%
Pulmonoloogia	2 786	61	2,1%